

Mala bela ptica

Srečala sva se v bolnišnici, na kraju, kjer se ljudje zbirajo zaradi svoje osebne bolezenske slike. Bilo je v dvoposteljni sobi. Pred tem so mi povedali, da je moj sostanovalec resno bolan. Ko sem ga prvič videl, je bilo moje presenečenje toliko večje. Mršavi mož je sedel na postelji ob oknu in jedel. Zaradi načina, kako je gledal, namreč rahlo presenečeno in zvedavo, je name naredil zelo zdrav vtis. Na vsak način ne takšnega, kot si predstavljamo resno bolnega človeka.

Čeprav je imel, kot je dejal, samo še kratek čas življenja, in da je zaradi tega zelo previden, sva se hitro poglobila v nenavaden pogovor. Že po kratkem času sva govorila o tem, da je veliko stvari, o katerih vsekakor ne vemo zagotovo, če so se v resnici zgodile.

Ko je postal vidno utrujen, sva sklenila, da bova naslednjega dne še enkrat govorila o tem. »Dobro spite,« sem dejal, medtem ko sem pomišljal, da je po mnenju zdravnika vsak njegov spanec lahko zadnji. Noro, sem pomislil, medtem ko sem zdrsnil v svojo pižamo. Samemu sebi sem se zdel kot v filmu.

Sam sem bil tukaj zaradi malenkosti. Kljub temu sem moral ostati tri dni, ker so bili potrebni redni pregledi. Da soseda ne bi motil, sem v roke vzel knjigo, vendar so mi misli vedno znova uhajale k začetku privlačnega pogovora. Takoj sem moral pomisliti na bedasti dogodek, ki je za seboj pustil usodne posledice. Takrat sem bil star okoli dve leti. Zaradi tega nisem bil prepričan, če sem to v resnici vedel, ali pa so mi o tem pripovedovali. Sklenil sem, da mu naslednjega dne o tem povem. Moral bo le prisluhniti in upam, da ga ne bo preveč utrudilo.

Pravkar sem se prebudil. S sosednje postelje se je slišalo tiho smrčanje. Na srečo je bil še živ. Videl sem, da je bilo še zelo zgodaj, zato sem ponovno vzel knjigo. Občasno sem pogledal stran, toda moj sosed je mirno dihal naprej. Ko sem se oziral, nisem opazil ničesar osebnega okoli njegove postelje. Nikjer ni bilo kart, rož, knjig. Na mizi je stal le prazen kozarec in majhna skodela. Ker moja radovednost ni bila potešena, sem svojim mislim pustil pohajkovati. Morda je bil učitelj ali psihiater. Ali nekdo, ki je imel veliko opravka z ljudmi in je bil zdaj prepuščen samemu sebi.

V sobo je z glasnim topotom vstopila bolničarka, čokata ženska z vdrtimi lici. Veselo, a tiho si je prepevala. Čeprav je sosed še spal, je prijela njegovo zapestje, da bi preverila njegov utrip. To je bilo za mene v celoti nerazumljivo. Ali je bilo to potrebno, če je človek še trdno spal? Gledala je v njegovo dlan in obraz ter povedala, da gre po vodo. Šele v tem trenutku mi je posvetila pozornost s pozdravom. Odhitela je iz sobe. Ko se je vrnila s kozarcem vode in slamico, je bil moj sostanovalec že buden. Z blagim glasom je vprašal, če ga lahko vzravna in mi zaželel dobro jutro. Preden sem lahko odgovoril, se je k meni obrnila sestra in mi dejala, da se bo zaradi mojega pregleda še oglasila, toda najprej jo čaka predaja pri izmeni. Zavihtel sem noge čez posteljo. Medtem, ko sem si obuval copate, sem rekel: »Dobro jutro. Ste dobro spali? Od včerajšnjega pogovora sem bil tako navdušen, da sem o njem celo sanjal.«

»Joj,« je odgovoril in me ponovno gledal z nenavadno mladostnim izrazom na obrazu. »Potem predlagam, da takoj nadaljujemo. Končno lahko vsak trenutek umrem, kot pravijo zdravniki.« Pomežiknil mi je, se nasmehnil in dodal: »To me ne moti. Temu se lahko oba smejiva.«

Obšel me je dober občutek. Začel sem s pripovedjo, zakaj sem prišel v bolnico. Obenem sem se počutil skoraj neprijetno, da sem bil videti zdrav. Pomiril me je: »Pred seboj imate še celo življenje. Zame je že minilo. Moram reči, da je bilo zelo zanimivo in da je še vedno.« Bil sem osupel. Kakšen poseben človek je bil to. Pripovedoval je dalje: »Ampak, povejte mi najprej o dogodku iz vašega življenja, ki je bil zelo pomemben, a ki se morda v resnici sploh ni zgodil. Opazil sem namreč, da ste od nečesa prizadeti. Danes popoldan po opoldanskem počitku vam bom pripovedoval o svojem doživetju. Se strinjate?«

Predlog se mi je zdel sprejemljiv. Vendar mi ne bi bilo všeč, da bi naju nekdo motil. Zato sem predlagal, da počakava, dokler me bolničarka ne pregleda in bodo opravljene vse stvari. Mislil sem, da bi bilo bolje biti čist in sit, posebno pri obeh, in šele nato nadaljevati pogovor. Za trenutek sem lahko razmišljal o tem, kako bi pripovedoval novemu prijatelju, kar je zdaj tudi bil, čeprav je to po eni noči nekoliko neobičajno. Naposled sem pričel s svojo zgodbo. Toda medtem, ko sem pripovedoval, je zame vedno bolj izgubljala pomen. Pravzaprav je bilo bolj površinsko doživetje. Slutil sem, da bo on popoldan povedal povsem drugo zgodbo. Počutil sem se negotovega. Vendar, kadar sem pogledal Marcusa, zdaj sva se tikala, je imel vedno zvedav obraz in mi opogumljajoče prikimal. Občasno mi je zastavil vprašanje. Pripovedoval sem

dobro pol ure. Vmes je malce pobledel. Zato sem pod pretvezo zapustil sobo. Ko sem se čez četrto ure vrnil, je že spal.

Marcus za kosilo ni zaužil ničesar. Naredil je le nekaj požirkov vode. Po obedu je začel pripovedovati: »Star sem bil štirinajst let in življenje se mi je nasmihalo. Bil sem dober v športu, z dobrimi ocenami v šoli, ljubečimi starši in brez mozoljev. Obstajalo je tudi prikupno dekle. Ob pogledu nanjo so se mi zasvetile oči. Tistega popoldneva sem jo hotel pregovoriti k temu, da se dobiva. Medtem ko sem se prostoročno peljal s kolesom, sem premišljeval o načrtu. Nenadoma se je kot od nikoder, s polno hitrostjo vame zaletel avto. Tako pravim sedaj, toda o dogodku ne vem ničesar. Nezavesten sem obležal na cesti. Imel sem zdrobljena kolena, zlomljena rebra, notranje krvavitve, imel povsod otekline in zlom spodnjega dela lobanje. Prebudil sem se na oddelku za intenzivno nego. Ko sem dojel svoj položaj, sem mislil, da je z mojim življenjem konec. To je bilo huje kot bolečina. Od tam sem nezavesten odhajal in se ponovno vračal. Sledilo je zdravljenje in neprijetnosti, ki so bile potrebne, da so me zakrpali. S tem te ne bi želel utrujati in dolgočasiti. Bila je enostavno le groza. Ko sem se prvič smel pogledati v ogledalo, sem bil pri tem, kar sem videl, tako prestrašen, da sem skoraj izgubil zavest. Po nekaj dneh so me premestili na običajni oddelek. Bil sem besen na življenje in se predajal samo usmiljenju. Strežno osebje v mojih očeh ni moglo storiti ničesar prav. Obiskovalce sem nadiral. Bil je strašno.

Nenadoma pa, bilo je nekega zelo jasnega dne, sem pri oknu slišal nenavaden šum. Ko sem pogledal v njegovo smer, je tam sedela mala bela ptica. Še nikoli nisem videl take ptice. V resnici je bila snežno bela in nekoliko manjša od vrabca. Ni čivkala. Spuščala je bolj čudne zvoke, ki niso opisljivi. V svoji glavi sem slišal glas: »Vse je v tvoje dobro, vse je v tvoje dobro, vse je v tvoje dobro ...«

Marcus je napravil premor, da bi popil požirek vode. Opazil je, da sem hotel nekaj reči, vendar me je prehitel.

»Počakaj, da končam. Vem, da zveni blazno, toda povedal ti bom vse. Nenadoma je ptica izginila. Zamišljen sem ležal in premišljeval o smislu čudnega stavka: ‚Vse je v tvoje dobro.‘ Cel papir bi imela s temi besedami težave. Nisem mogel verjeti, da jih je izgovorila tako majhna ptica. Kljub temu mi je to blodilo po glavi. V mislih sem še vedno videl ptico. Sestra, ki je prišla mimo, me je vprašala, če sem dobro, jaz pa sem ji, ker je bila to prijazna ženska, povedal o pripetljaju.

„Ampak, to so morale biti sanje,“ je smeje pripomnila, „kajti sem noter ne more priti nobena ptica.“ Stoječ pri oknu je pokazala, da se ga ne da odpreti. Mislim, da je to zakasnel učinek narkoze,“ je dodala, preden je odšla. Ponovno sem bil sam.

Nisem se mogel znebiti čudnega stavka, toda z njim si nisem mogel veliko pomagati. Medtem sem se spraševal, če je to v resnici bila ptica. Ko sem nekaj mesecev pozneje lahko zapustil bolnišnico, je bilo moje zdravje do določene meje vzpostavljeno. Pri teku je sicer še šepalo, toda zbral sem nov življenjski pogum in marljivo vadil.

Nenavadno pri tem dogodku je bilo, da pri vsem, kar sem kasneje doživel, razočaranost ali neprijetnost, sem moral misliti na majhno ptico in na čuden stavek. Ko sem jih imel skoraj trideset, sem nenadoma dojel, da bi lahko bilo nekaj na tem. Postalo mi je na primer jasno, da sem bil sicer pred nezgodo srečen, toda tudi zelo samovšečen in neobčutljiv. Po tem spoznanju se je nekaj spremenilo. Vendar sem kmalu razvil spet druge kočljive značajske poteze. Ko me je žena po samo treh letih in pol zakona zapustila in s seboj vzela najino hči, sem ponovno mislil na ptico in takoj uvidel, da sem zaslužil korak nazaj. Ne za kazen, temveč da bi me zbudil. Ta korak naj bi mi razjasnil, da niso vsi na svetu samo zato tu, da bi mi služili.«

»Ampak,« sem ugovarjal, »zelo težko verjamem, da si bil takšen.«

Marcusov obraz je razsvetlil smehljaj. Nadaljeval je: »Danes tega skoraj ne morem več razumeti. Zelo sem vesel, da sem to lahko pravočasno uvidel. Saj veš, ko človek spozna, kakšen je, tedaj se z njim nekaj zgodi. Namreč nisem se zavedal, da sem tako živel. Torej nisem bil kriv, hmmm, ali morda vendarle? Šlo je bolj za neke vrste pomanjkljive pozornosti na način, kako sem živel.

Majhna, bela ptica mi je prinesla veliko sreče. Skrbela je za to, da sem vedno bolje pazil na to, kako sem živel, kaj sem mislil in kakšne posledice so imela moja dejanja. V resnici sem imel lepo življenje. Nisem bil slabši kot kdo drug in sedaj nisem boljši kot nekdo drug. Sem le bolj buden, bolj zvedav in srečnejši kot marsikdo drug.«

Obrnil je glavo in pokazal k notranji okenski polici: »Poglej, tam sedi. To ni le moja ptica, je tudi tvoja. Ne bi bil presenečen, če bo odslej vedno pri tebi, da bi ti ob primernih trenutkih šepnil: „Vse je v tvoje dobro.“ Želim ti, da bi nekega dne to darilo resnično lahko sprejel in cenil.« Zatem je molčal. Ogledoval sem okensko polico, vendar tam ni bilo ničesar.

Dan zatem je sostanovalec umrl in me razmišljujočega pustil v mislih. Vse, kar leti in vse, kar je belo ali čisto, vse, kar se mi pripeti, in vse, kar se mi ne pripeti, vsi radovedni

pogledi, vsak smehlaj, celo bolnišnice so ju ohranile pri življenju. Marcusa in majhno, belo ptico s čarobnim sporočilom.

